

Mensen met autisme kiezen twee keer zo vaak voor een partner mét als zonder autisme. Dit blijkt uit het NAR-onderzoek van Sanne Roels (25), research master-student psychologie aan de VU. 'Partners die op elkaar lijken zijn gemiddeld genomen veel tevredener over hun relatie dan partners die erg van elkaar verschillen. En dat geldt zeker ook voor mensen met autisme.'

Opposites *don't* attract

Door Julie Wevers

Sanne Roels

Het was in 2011 opmerkelijk nieuws: autisme komt in de regio Eindhoven ruim twee keer zo vaak voor als in de rest van Nederland. Dit bleek uit onderzoek van de bekende Britse autismspecialist Simon Baron-Cohen. Ook de mogelijke verklaring die Baron-Cohen noemde was opmerkelijk. Zijn uitleg kwam, in het kort, hier op neer: de regio Eindhoven trekt - vooral dankzij Philips - al heel lang mensen aan met technisch talent. Aangezien er een

duidelijke relatie is tussen autisme en talent voor techniek, hebben veel van deze mensen waarschijnlijk relatief veel autismekenmerken. De kans is groot dat deze 'techneuten' verliefd worden op een andere 'techneut' en dat zij vervolgens samen kinderen krijgen. En als zowel de vader als de moeder beschikt over bovengemiddeld veel autistische kenmerken, is de kans op een kind met autisme extra groot. Voor de 25-jarige VU-psychologiestudent Sanne Roels was deze bijzondere theorie dé aanleiding om onderzoek te gaan doen naar het fenomeen 'assortative mating' bij mensen met autisme.

Wat is assortative mating en wat heeft het te maken met autisme?

'De Nederlandse term die er het dichtst bij in de buurt komt is 'partnergelijkenis'. Dit fenomeen is bekend vanuit de biologie en staat de laatste tijd ook in de psychologie steeds meer in de belangstelling. Het komt erop neer dat mensen het liefst een partner hebben die op ze lijkt, bijvoorbeeld iemand

'Mensen hebben het liefst een partner die op ze lijkt'

die even lang is of even intelligent. De bekende uitdrukking 'opposites attract' klopt dus niet. Uit mijn onderzoek blijkt dat mensen met autisme twee keer zo vaak voor een partner met autisme kiezen als voor een partner zonder autisme. Ook mensen met kenmerken van andere psychiatrische diagnoses - zoals ADHD of een depressie - kiezen vaak voor een partner met vergelijkbare kenmerken. Maar mensen met autisme doen dit het vaakst, zo blijkt uit onderzoek van de Nederlandse psychiater Wouter Peyrot uit 2016.'

Het Duitse en Nederlandse onderzoek lezen naar relaties tussen twee partners met autisme en hun tevredenheid over die relatie? Scan de QR-codes.

'Twee ouders met autisme hebben een extra grote kans op een kind met autisme'

Waarom zoeken vooral mensen met autisme een partner met vergelijkbare kenmerken?

'Ik heb dit niet onderzocht. Maar ik kan mij voorstellen dat dit samenhangt met de mate waarin autisme iemand definieert. Voor veel mensen is dat in hoge mate het geval. Zij zeggen ook niet: 'Ik heb autisme, maar ik ben autistisch'. Dat ligt veelal genuanceerder bij andere diagnoses. Een depressie is bijvoorbeeld vaak

minder kenmerkend voor een persoon en kan bovendien van tijdelijke aard zijn'

Wat zijn de voordelen van een partner die op je lijkt?

'Evolutionair gezien is het gunstig. Het ultieme

doel is immers om jouw genenpakket door te geven aan een volgende generatie. De kans hierop is simpelweg groter als je een partner kiest die genetisch gezien op je lijkt. Maar er zijn ook psychologische voordelen. Partners die op elkaar lijken, zijn gemiddeld genomen veel tevredener over hun relatie dan partners die erg van elkaar verschillen. En dat geldt zeker ook voor mensen met autisme, zo blijkt uit Duits en Nederlands onderzoek (zie kader met QR-codes). Mogelijk is dat omdat ze elkaar beter begrijpen, meer op één golflengte zitten.'

Heb je voor je onderzoek ook partners met autisme gesproken over hun ervaringen?

'Nee helaas niet. Ik gebruikte bestaande data van het NAR en hoefde zelf geen gegevens te verzamelen. Heel graag zou ik hierover echter alsnog met mensen met autisme willen spreken. De informatie die dit oplevert kan ik verwerken in het artikel dat ik op dit moment schrijf en dat ik hoop te publiceren in een wetenschappelijk tijdschrift. Ik zou hen bijvoorbeeld willen vragen of een relatie met een persoon met autisme een bewuste keuze was. En ook of de partnergelijkenis voor hen goed uitpakt. Mensen die hier met mij over willen praten kunnen contact opnemen via dit e-mailadres: info@nederlandsautismeregister.nl

De mate waarin iemand met autisme over autistische eigenschappen beschikt, blijkt geen rol te spelen bij de voorkeur voor een partner met autisme. Had je dat verwacht?

'Nee, ik verwachtte dat dit juist wél een grote rol zou spelen. Bij deze uitkomst zijn overigens wel wat kanttekeningen te plaatsen. Zo had ik geen gegevens over de autismekenmerken van de partners, ik wist alleen of ze wel of geen diagnose hadden. Ik heb dus niet kunnen nagaan of de partners vergelijkbare autismekenmerken hadden. Of dat puur het hebben van autismekenmerken - in elk geval voldoende voor een diagnose - op zichzelf genoeg is voor partnergelijkenis.'

NAR informatie en aanmelden
nederlandsautismeregister.nl

Meewerken aan onderzoek?

Het Nederlands Autisme Register is altijd op zoek naar deelnemers! Heeft u zelf autisme, of juist niet, bent u ouder of verzorger van een kind met autisme of wettelijk vertegenwoordiger? Wilt u één keer per jaar een vragenlijst invullen? Dit kost ongeveer een halfuur per keer. In ruil daarvoor helpt u wetenschappelijk onderzoek en krijgt u inzicht in hoe uw gegevens overeenkomen of juist verschillen van andere deelnemers binnen het NAR. Op dit moment is het NAR vooral op zoek naar mensen voor de controlegroep (dus zonder autisme).

Het NAR is een initiatief van de NVA en de VU en heeft als doel de levens van mensen met autisme te verbeteren.